

UMEÅ UNIVERSITET

Utdrag ur universitetsstyrelsens protokoll 1 oktober 2020

	Ärende	Beslut/åtgärd
65 Beslut	Kvalitetsrapport för utbildning på alla nivåer 2020 Dnr: FS 1.6.2-1759-20	Kvalitetsutvecklare Fredrik Georgsson och utredare Ester Roos Engstrand. Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa 2020 års kvalitetsrapport för utbildning. Beslutsförslag. Bilaga p 65 A. Rapport. Bilaga p 65 B.

Justeras

Protokollförare

Chris Heister
Ordförande

Daniel Andersson
Akademisekreterare

Hans Adolfsson
Rektor

Beatrice Melin
Professor

Expedieras 2020-12-03 till:
Universitetsledning
Fakultetsledningar
Lärarhögskolan vid Umeå universitet
Överbibliotekarie
Rektor Lärarhögskolan
Diariet

Närvarande: Se sammanhängande sammanträdesprotokoll.

Kvalitetsrapport för utbildning 2020

Föredragande

Kvalitetsutvecklare Fredrik Georgsson, Planeringsenheten
Utredare Ester Roos-Engstrand, Planeringsenheten

Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa 2020 års kvalitetsrapport för utbildning.

Bakgrund

Med denna kvalitetsrapport vill universitetsledningen ge universitetsstyrelsen en övergripande bild av implementeringen och utvecklingen av Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning. Syftet med den årliga rapporten är att ge universitetsstyrelsen möjlighet att över tid följa Umeå universitets kvalitetsarbete inom utbildning.

Analys och motivering

Baserat på kvalitetsdialoger och annan uppföljning är det universitetsledningens bedömning att implementeringen av Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning fortskrider väl och att ett omfattande kvalitetsarbete bedrivs av såväl studenter som anställda på alla organisatoriska nivåer. Genom information som tagits fram inom kvalitetssystemet har såväl goda exempel som utvecklingsbehov identifierats.

Expediering

Rektor
Prorektor
Vicerektorer
Universitetsdirektör
Dekaner
Föreståndare Lärarhögskolan
Kanslichefer
Studentkårer

Bilaga

Kvalitetsrapport för utbildning 2020

UMEÅ UNIVERSITET

Kvalitetsrapport för utbildning 2020

Sammanfattning

Efter genomförda kvalitetsdialoger och analysarbete står det klart att Umeå universitet har ett aktivt kvalitetsarbete för utbildning på samtliga organisatoriska nivåer. Aktiviteterna i kvalitetssystemet är vid det här laget till större delen inarbetade och det finns belägg för att olika delar av organisationen tagit aktiviteterna till sig och anpassat dem till sina villkor. Kvalitetsarbetet uppfattas som rimligt kostnadseffektivt i sin nuvarande omfattning. Det finns goda exempel på kvalitetsarbete som med fördel kan spridas till andra delar av organisationen. Kursutvärderingar utgör ett område med utvecklingspotential vad gäller övergripande systematik.

Under året 2020 har sex granskningar som Universitetskanslersämbetet (UKÄ) genomfört vid Umeå universitet föranlett positivt utfall medan en granskning föranlett negativt utfall. I ytterligare tre fall har UKÄ bedömt att genomförda åtgärder är tillräckliga för att häva sitt tidigare ifrågasättande av kvalitén i utbildningen.

Inledning

Den årliga kvalitetsrapporten till universitetsstyrelsen syftar till att belysa utvecklingen av kvalitetsarbetet inom utbildning vid Umeå universitet. Kvalitetsrapporten är en del av det kvalitetssystem för utbildning som finns vid Umeå universitet.

De strategiska råden för forskning (FOSTRA) och utbildning (USR) arbetar fortlöpande med att utveckla och kvalitetssäkra verksamheten inom sina respektive ansvarsområden. Det strategiska kvalitetsarbetet för utbildning leds av prorektor och vicerektor med ansvar för utbildning på grund och avancerad nivå. Dessa är också ordförande i FOSTRA respektive USR. I respektive råd ingår representanter från fakulteter, Lärarhögskolan och studentkårer. Till sin hjälp att operationalisera kvalitetsarbetet har de en grupp med utredare och kvalitetsutvecklare på planeringsenheten.

Vid universitetet finns också ett strategiskt råd för administration på universitetsgemensam nivå (RADON) som har i uppdrag att ge förslag till utveckling och samordning samt förbättrad kvalitet av universitetets administration.

Under året har arbetet med det gemensamma kvalitetssystemet för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå fortsatt, och aktiviteter i kvalitetssystemet har införlivats i universitetets befintliga uppföljningsstrukturer och riktlinjer.

Kvalitetsarbetet inom utbildning

Utbildning vid Umeå universitet ska genomsyras av följande perspektiv:

- Internationalisering
- Jämställdhet
- Samverkan och arbetslivsanknytning
- Hållbar utveckling
- Forskningsanknytning
- Studentinflytande och studentcentrerat lärande

Att de genomsyrande perspektiven återfinns i utbildningen säkras genom det kvalitetssystem för utbildning som finns vid Umeå universitet (FS 1.1-1324-18). Säkringen av perspektiven sker särskilt genom aktiviteten extern kollegial granskning som ska följa upp att utbildningen lever upp

UMEÅ UNIVERSITET

till de kvalitetskrav som definieras i kvalitetssystemet. Kvalitetskraven konkretiserar bland annat de genomsyrande perspektiven. Uppfyllande av kvalitetskraven säkerställer också att det finns tillräckliga förutsättningar för utbildningen att uppnå de genomsyrande perspektiven.

Kvalitetssystem för utbildning innehåller nio aktiviteter som sammantaget stödjer, utvecklar och synliggör universitets systematiska kvalitetsarbete. För kvalitetsarbetet inom utbildning finns en samlad webbplats¹ där styrdokument, dokument kopplade till aktiviteter samt analyser återfinns.

Aktiviteter i kvalitetssystemet är av olika karaktär. Kontinuerlig kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring på kursnivå sker i form av *kursutvärderingar*. På programnivå och forskarutbildningsämnesnivå är den årliga *verksamhetsberättelsen* ett viktigt verktyg för uppföljning och utveckling. Berättelsen skrivs utifrån direktiv fastställda av respektive fakultet samt de av Umeå universitet fastslagna kvalitetskraven för utbildningsprogram och forskarutbildningsämnena. Baserat på utbildningsprogrammets verksamhetsberättelser tas *verksamhetsplaner* fram. Dessa fastslår det utvecklingsarbete som ska genomföras under de kommande åren.

Som underlag till verksamhetsberättelse genomförs *centrala enkäter, studentbaserade programvärderingar* och *studentkårsskrivelsen*. Kvalitetssäkringen sker genom *extern kollegial granskning* av utbildningsprogram och forskarutbildningsämnena.

Organisationen av fakulteternas kvalitetsarbete varierar varför det finns ett behov av att genomlys kvalitetsarbetet regelbundet via så kallad *fakultetsaudit*.

Kvalitetsdialogerna – kvalitetsarbetets koppling till linjen

Dialoger mellan fakulteter/institutioner - program, fakulteter - institutioner, och fakulteter – universitetsledning sker på årlig bas. Varje fakultet/Lärarhögskolan behandlar kvalitetsarbetet i särskilda avsnitt i sin verksamhetsberättelse. Detta avsnitt ligger till grund för den årliga kvalitetsdialogen mellan universitetsledningen och fakultetsledning. Inför årets dialoger ombads fakulteterna genomföra självskattningar av aktiviteterna

- Kursutvärdering (aktivitet 3)
- Verksamhetsberättelse och verksamhetsplan för utbildningsprogram och forskarutbildningsämne (aktivitet 6)
- Utbildningsutvärdering genom kollegial extern granskning (aktivitet 7)

Självskattning sker i nivåer enligt tabell 1 nedan. Vid dialogen diskuterades självskattad nivå och vilket stöd fakulteten/Lärarhögskolan upplever att det behöver från central nivå för att komma till nästa nivå alternativt kunna bli kvar på uppnådd nivå. Självskattningen ska inte ses som en kontroll utan som ett strukturerat hjälpmedel att föra en konstruktiv diskussion vid kvalitetsdialogen.

Den självskattade nivån för de utvalda aktiviteterna var överlag tillfredsställande hög och fakulteterna/Lärarhögskolan hade gjort insiktsfulla självskattningar. Under dialogerna diskuterades och problematiserades förhållandet mellan kontroll och tillit mellan olika organisatoriska nivåer.

¹ <https://www.umu.se/om-umea-universitet/kvalitetsarbete/>

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 1. Självskattningsskala för utvalda aktiviteter i kvalitetssystemet

Nivå	Beskrivning	Exempel på belägg
0	Vi har inte diskuterat nödvändigheten av aktiviteten eller uppnått enighet i organisationen att det är prioriterat arbeta med	
1	Vi har en konsensus i organisationen att vi ska jobba aktivt med införandet av aktiviteten	Beslut, formulerade mål, identifierat koppling till övrig verksamhet
2	Vi har initierat diskussion och planerar implementeringsarbete	Projektplaner, resurssättning
3	Vi har kommit en bit på väg vad gäller implementering	Genomförda pilotprojekt, andel av organisationen som genomfört aktiviteten
4	Vi har implementerat verksamhet som är kopplad till aktiviteten	Aktiviteten genomförs inom hela organisationen, uppföljning av utfall
5	Vi arbetar kontinuerligt med att förbättra implementeringen av aktiviteten	Uppföljning av utfall, genomförda förändringar av aktiviteten

Överlag fanns det en enighet bland fakulteterna/Lärrhögskolan om att det arbete som utförs inom kvalitetssystemets aktiviteter är kvalitetsdrivande. Fakulteter/Lärrhögskolan pekar dock på att det är viktigt att hålla belastningen på verksamheten till en rimlig nivå. Nuvarande ambitionsnivå upplevs som balanserad.

Vid dialogen med Lärrhögskolan följdes särskilt fakultetsauditen från 2017 upp. Lärrhögskolan informerar att de arbetar med genomförandet av den åtgärdsplan som togs fram efter auditen och att arbetet fortlöper som planerat. Lärrhögskolan har kompletterat det centrala kvalitetssystemet med mycket ambitiösa avhoppsenkäter och alumnenkäter. Lärrhögskolan för fram det olyckliga i att inte hinna föra kvalitetsdialoger med samtliga inblandade institutioner varje år. Ett förslag som framkom var att det kunde vara lämpligt att Lärrhögskolan har separata kvalitetsdialoger med de fakulteter som deltar i lärarutbildningen. Slutligen meddelar Lärrhögskolan att man stärker kansliets resurser att arbeta med kvalitetsarbetet i form av en nyrekryterad utbildningsledare.

Dialogen med den humanistiska fakulteten berörde utvärdering av kurser på alla utbildningsnivåer och återkopplingen av dessa. Många institutioner önskar att kursutvärderingar ska kunna laddas upp i anslutning till kursplanen på webben. Fakulteten har överlag ett decentraliserat förhållningssätt till hantering av kursutvärderingar. På forskarnivå är det studierektorerna som följer upp utvärderingarna och en ny mall har tagits fram för dessa. Fakulteten genomför dialoger med program och huvudområden som dokumenteras i form av minnesanteckningar samt en rapport som presenteras för fakultetsnämnden. Fakulteten har identifierat ett utvecklingsbehov av både mallar och form för dialoger. Fakulteten påpekar att aktiviteterna i kvalitetssystemet är mer anpassade för utbildningsprogram än huvudområden.

I dialogen med den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten framkom att arbetet med kvalitetssystemet har varit enklare att få acceptans för på grund och avancerad nivå jämfört med forskarutbildningsnivån. Detta beror främst på att implementeringen har pågått en längre tid på grund- och avancerad nivå jämfört med forskarutbildningsnivå. Fakulteten genomgick fakultetsaudit 2016 och arbetar fortfarande utifrån en handlingsplan baserat på auditgruppens rapport. Bland annat har en kommunikationsgrupp tillsatts. Regelbundna möten har också införts

UMEÅ UNIVERSITET

med studierektorer, studievägledare, programansvariga och studieadministratörer. Fakulteten har tagit ett helhetsgrepp på hållbar utveckling inom ingenjörsprogrammen genom en fakultetsgemensam kurs. Även en kurs för fortbildning av lärare har tagits fram som numer ges genom UPLs försorg. Fakulteten arbetar även med uppföljning av den kollegiala granskning som genomfördes för samtliga utbildningsprogram under 2018.

Den medicinska fakulteten lyfte den avhoppsanalys som fakulteten utfört och som man planerar att fortsätta arbeta med. Vidare diskuterades omstrukturering av forskarutbildningen som fakulteten planerar genomföra kommande år. I denna ingår bland annat att handledare med forskarhandledarkurs äldre än fem år kommer att behöva gå en så kallad "avrovningskurs" för att få vara huvudhandledare.

Den samhällsvetenskapliga fakulteten anger att de med anledning av studentkårskrivelsen har arrangerat en workshop om bemötande. Fakulteten har också genomfört diskussioner med alla programsamordnare om kvalitetsarbetet vilket uppfattats som positivt. Fakulteten har också genomfört en genomlysning av hur fakultetens utbildningsprogram svarar mot arbetsmarknaden.

Kårdialogen

Universitetsledningen genomför också en dialog med studentkårerna vid Umeå universitet. Utbildningen av nya kåraktiva diskuterades och ett program inför höstens utbildningsomgång är under utveckling utifrån erfarenheter från tidigare års aktiviteter. Det upplevs vara ett generellt problem att doktorander inte engagerar sig i kårarbete även om det fungerat tillfredsställande det senaste året. Möjlighet till att förlänga doktorandtiden för kåraktiva doktorander finns men används inte alltid av olika skäl. Dekangruppen bör engageras i frågan.

Utgående från vårens erfarenheter från covid-anpassningen av undervisningen fördes en konstruktiv diskussion om hur situationen kan förbättras. Kårerna lyfter frågan om att genomföra löpande utvärderingar och anpassningar under kursernas gång samt lägga in separata covid-frågor i kursvärderingar. Vad gäller kursutvärdering i allmänhet efterfrågar studentkårerna större inslag av formativa utvärderingar. Kårerna upplever att dialogen med fakulteter/Läraryhögskolan om kårskrivelsen fungerar bra.

Kvalitetsaktiviteter genomförda under 2019/2020

Centralt administrerade enkäter – 2019 distribuerades nybörjarenkäten till samtliga studenter som läser sin första termin vid universitetet. Nytt för denna omgång var att studenterna fått välja om de vill ha en elektronisk variant av enkäten i stället för den pappersbaserade. Svarsfrekvensen varierade, men det är tydligt att det är svårt att få en hög svarsfrekvens på en nätbaserad enkät. Enkäten är sammanställd på universitetsgemensam nivå och har gått ut till fakulteter för fortsatt analys. En intressant observation från den universitetsgemensamma nivån är att en större andel studenter än tidigare år säger sig välja Umeå universitet i första hand och inte primärt för att man inte kom in på andra lärosäten. Arbetet med att digitalisera de centrala enkäterna kommer att fortsätta hösten 2020 med studiebarometern.

Avgångsenkäten har skickats ut under året till alla som disputerat vid Umeå universitet. Analysen av enkäten gjordes tidigare varje år, men från 2018 görs analysen vartannat år. Rapporten för 2018/2019 beslutades av rektor i början av juni 2020. Enkäten skickas ut från universitetsgemensam nivå och det görs en gemensam sammanställning för hela universitetet. Varje fakultet tar del av "sina" resultat för att kunna arbeta vidare med riktade förbättrings- och kvalitetsstärkande åtgärder. På universitetsgemensam nivå identifieras särskilt två områden där

UMEÅ UNIVERSITET

insatser behöver göras för att förbereda doktoranderna för framtiden, entreprenörskap och innovation samt att söka finansiering för fortsatt forskning. Ett utvecklingsområde under studieperioden där förbättringsinsatser behövs, är den individuella studieplanen, ISPN. Diskussionen om hur detta ska åtgärdas kommer att föras i FOSTRA.

Studentkårskrivelsen - Under 2019 presenterade studentkåren den studentkårskrivelse de sammanställer vart tredje år. Skrivelsen innehöll 95 mer eller mindre konkreta förändringsförslag baserade på de studentfall som inkommit till kåren under treårsperioden. Efter universitetsgemensam analys har skrivelsen gått till fakulteterna/Läraryhögskolan för fortsatt prioritering av åtgärder i samråd med respektive kår. Läraryhögskolan har valt att prioritera arbete med verksamhetsförlagd utbildning, VFU, kontaktverksamhet samt rutiner för studentinflytande. En förstärkning av studievägledarfunktionen gentemot utbildningarna har också genomförts. Den humanistiska fakulteten för en diskussion om hur doktorander inkluderas i arbetet med studentkårskrivelsen. Dialogen förs med doktorandföreningen HumDok som framförallt lyft frågor om förlängning av doktorandanställning samt arbetsmiljö. Den samhällsvetenskapliga fakulteten fokuserar efter samråd med studentkåren på prolongeringsfrågan för doktorander. Studenters psykiska ohälsa samt bemötande är också prioriterade områden. Den medicinska och teknisk-naturvetenskapliga fakulteten arbetar tillsammans med sina respektive kårer med att prioritera åtgärder.

Kursutvärderingar – Det finns centrala direktiv att kursers ska utvärderas. Kvalitetsutveckling och utvärdering av kurser på grundnivå och avancerad nivå sker av kursgivande institution och rutinerna för hur detta genomförs varierar. I de flesta fall analyseras och diskuteras kursutvärderingar i större sammanhang, så som programråd etc. I genomförandefasen upplevs det i en del fall problematiskt att svarsfrekvensen på studenternas värderingar är låg vilket gör att ansvarig lärare finner det svårt att genomföra en fullödig analys. Fakulteterna/Läraryhögskolan har generellt inte någon enhetlig hantering av publiceringen av kursutvärderingarna. Den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten har genomfört workshop med enheten för universitetspedagogik och lärandestöd (UPL) om hur kursutvärderingar bäst utformas. Nya instruktioner för programansvariga och programråd har också arbetats fram. Den humanistiska fakulteten framför att många institutioner önskar att kursutvärderingar ska kunna laddas upp i anslutning till kursplanen på webben. Fakulteten har ett decentraliserat förhållningssätt till hantering av kursutvärderingar. Detta gäller även den samhällsvetenskapliga fakulteten som dock uppdrar åt studierektorer och programsamordnare att följa upp kursutvärderingar. Den medicinska fakulteten bedömer att arbetet med kvalitetssystemets aktivitet avseende kursutvärderingar uppfylls väl efter dialoger med utbildningsprogrammen. En fakultetsgemensam utvärderingsmall håller på att tas fram. Fakulteterna är överlag övertygade att det på kursnivå finns ett levande kvalitetsarbete.

Kursutvärderingar på forskarutbildningsnivå hanteras generellt på samma sätt som kursutvärderingar på grund och avancerad nivå. På humanistisk fakultet är det studierektorerna som följer upp utvärderingarna på forskarnivå. En ny mall har tagits fram för dessa. Kursutvärderingar inom forskarutbildning på den medicinska fakulteten har det arbetats mycket med och hela kursutbudet har genomgått. Även den medicinska fakulteten arbetar med en gemensam mall för kursutvärdering på forskarutbildningsnivån.

UMEÅ UNIVERSITET

Extern kollegial granskning av utbildning – Fakulteterna har under verksamhetsåret fortsatt arbetet med att genomföra externa kollegiala granskningar av sina utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå. De program som under treårsperioden genomgår Universitetskanslersämbetets (UKÄs) utbildningsutvärdering undantas den externa kollegiala granskningen. Under 2020 genomgick 64 utbildningar vid Umeå universitet extern kollegial granskning eller UKÄs utbildningsutvärdering. Motsvarande siffra för 2019 är 18. Sammantaget innebär detta att ca 86 procent av universitetets 150 utbildningsprogram på grundnivå och avancerad externgranskats under perioden 2017-2020. Granskningarna leder till förändringar på programnivå och i vissa fall har man valt att lägga ner utbildningar som en följd av granskningen. Andra vanliga åtgärder är förtydligande av olika styrdokument. På fakultetsnivå har även i vissa fall genomförts samlade analyser av de externa granskningarna vilket föranlett fakultetsövergripande förändrings- och utvecklingsprojekt. Andra åtgärder som planeras som en följd av de kollegiala granskningarna är uppföljningsseminarier med granskare.

För forskarutbildningsämnen genomförs under 2020 en pilotverksamhet vad gäller extern kollegial granskning. Fakulteterna har valt ut de ämnen som ingår i pilotomgången och externa granskare har utsetts. Granskningen syftar till att säkra utbildningens innehåll och genomförande samt ge stöd för kvalitetsutveckling. En central handlägningsordning för hanteringen av granskningen har tagits fram liksom en anvisning för den externa granskaren av forskarutbildningsämnet så att rapporteringen från fakulteterna ska bli mer enhetliga. Följande forskarutbildningsämnen granskas vid fakulteterna under 2020 är:

Samhällsvetenskaplig fakultet:	-Beteendevetenskapliga mätningar, -Ekonomisk historia, -Företagsekonomi, -Genusvetenskap
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet:	-Matematik, -Matematisk statistik
Humanistisk fakultet:	-Etnologi, -Historia med utbildningsvetenskaplig inriktning

Vid medicinska fakulteten pågår ett förändringsarbete av programmet för utbildning på forskarnivå och en extern kollegial granskning av det nya programmet kommer att genomföras innan antagning påbörjas.

När rapporterna inkommit från de externa granskarna fortsätter arbetet med åtgärder vid fakulteterna. Preliminära erfarenheter är att underlagen till granskarna bör utökas, verksamhetsberättelse och allmän studieplan som nu specificeras i kvalitetssystemet är för bristfälligt. Granskarna behöver mer underlag såsom regelverk, individuella studieplaner etc. En brist som framkom vid granskningen vid humanistisk fakultet var arbetet med hållbar utveckling. Åtgärder för att stärka upp arbetet med hållbar utveckling inom alla forskarutbildningar har därför beslutats. En annan åtgärd är att se över att alla institutioner hanterar handledning för doktorander vars anställning gått ut på ett rättssäkert sätt och ta fram gemensamma riktlinjer för detta.

Utbildningsutvärderingar genomförda av Universitetskanslersämbetet

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ansvarar för att granska lärosätenas system för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning. UKÄ har en utarbetad modell för att granska lärosätenas system för kvalitetssäkring av utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt för utbildning på forskarnivå och genomför under 2019-20 en pilotstudie för att granska lärosätenas system för kvalitetssäkring av forskning.

UMEÅ UNIVERSITET

Under 2019 har UKÄ genomfört granskningar av utbildningar vid Umeå universitet enligt tabell 2. Umeå universitets handlägningsordning (Dnr: FS 1.1-162-18) tydliggör olika aktörer och deras ansvarsområden under en granskning. Handlägningsordningen omfattar också vad som ska göras i de fall det slutliga omdömet blir ifrågasatt kvalitet. Under året har tre utbildningar med ifrågasatt kvalitet rapporterat sitt utvecklingsarbete och därefter erhållit omdömet hög kvalitet (tabell 2). UKÄs utvärdering av forskarutbildningsämnet datavetenskap visade på bristande kvalitet vad gäller bedömningsområdet jämställdhet. Exempel på åtgärds punkter för forskarutbildningsområdet är bland annat revidering av fakultetens obligatoriska kurser för doktorander för att inkludera jämställdhetsaspekter samt ämnets allmänna studieplan uppdatering för att tydliggöra integrationen av jämställdhetsfrågor.

Ämneslärarexamen i matematik för gymnasieskolan ska genomgå ny prövning senast februari 2021. Som en följd av tidigare granskningar har under 2019 forskarutbildningsämnet i arkitektur och ekonometri lagts ner.

Tabell 2. UKÄs utbildningsutvärderingar läsåret 2019/2020

Ämne	Aktuellt omdöme	Ev. annat ursprungligt omdöme
Förskollärarexamen	Hög kvalitet	Ifrågasatt kvalitet
Grundlärarexamen, inriktning fritidshem	Hög kvalitet	Ifrågasatt kvalitet
Ämneslärarexamen, idrott och hälsa i gymnasieskolan	Hög kvalitet	
Ämneslärarexamen, bild i grundskolans årskurs 7-9	Hög kvalitet	
Ämneslärarexamen, bild i gymnasieskolan	Hög kvalitet	
Ämneslärarexamen, svenska i gymnasieskolan	Hög kvalitet	
Ämneslärarexamen, samhällskunskap i gymnasieskolan	Hög kvalitet	
Ämneslärarexamen, musik i gymnasieskolan	Hög kvalitet	
Ämneslärarexamen, matematik i gymnasieskolan	Ifrågasatt kvalitet	
Datavetenskap - licentiat- och doktorsexamen	Hög kvalitet	Ifrågasatt kvalitet

Fakultetsaudit – Fakultetsaudit genomförs med en sexårig cykel på samtliga fakulteter/läraryhögskolan under fem år samt en förvaltningsenhet var sjätte år. Fakultetsaudit syftar till att, baserat på kollegiala synpunkter och rekommendationer, utveckla kvalitetsarbetet inom en verksamhet.

Under 2020 påbörjades genomlysningen av den samhällsvetenskapliga fakulteten. I fakultetsauditen genomlyses särskilt hur fakulteten organiserar, stödjer och kvalitetsutvecklar utbildning. Fakulteten uttryckte dessutom ett önskemål om att auditen skulle beröra doktoranders internationalisering samt kvalitetssäkring av andra vägar till examen än via program. Auditgruppens sammansättning gör att goda exempel sprids till de fakulteter som för närvarande inte genomlyses. Nytt för denna fakultetsaudit är att forskarutbildning ingår. Arbetet skulle ha avslutats i juni 2020, men försenades av covid-19 och kommer att avslutas under hösten 2020.

Uppföljning och utvärdering av kvalitetssystemet – Aktiviteter utvärderas och anpassas kontinuerligt allteftersom de utförs. Ett exempel på detta är justeringen av fakultetsauditens genomförande – inkluderandet av extern representant i auditgruppen samt utvecklingen av kvalitetsdialogerna. På fakultetsnivå utvecklas och anpassas aktiviteter till respektive fakultets/Läraryhögskolans förutsättningar. Exempel på sådana anpassningar är genomförandet av

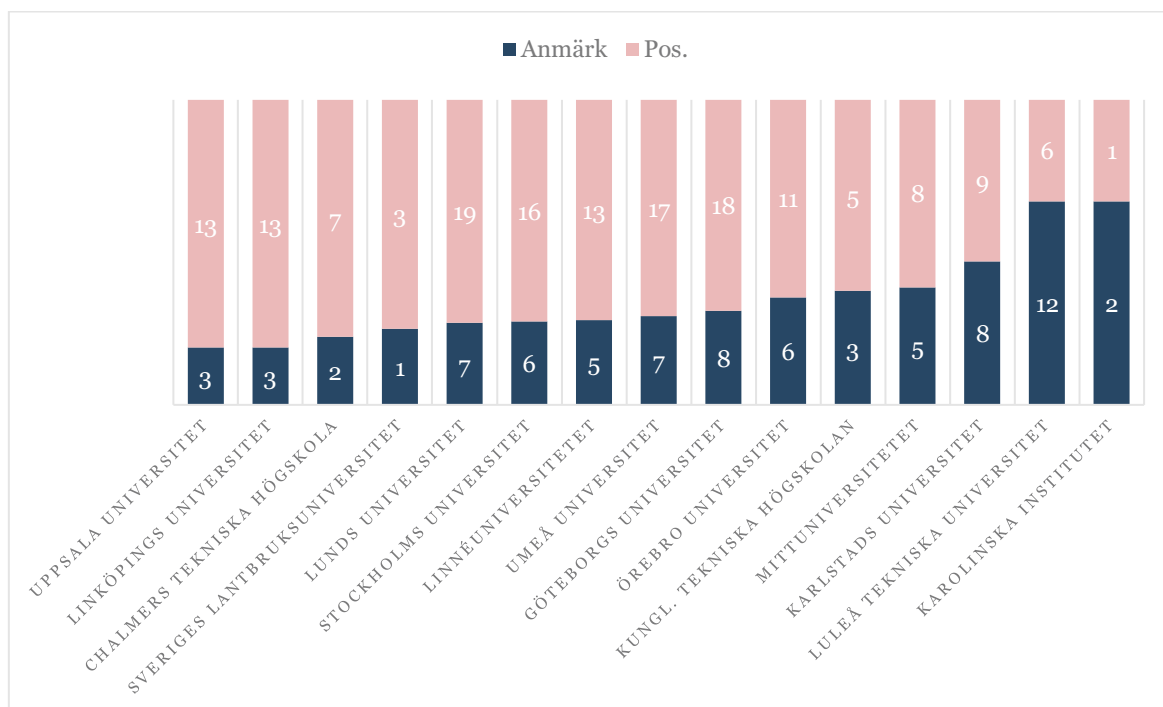
UMEÅ UNIVERSITET

den kollegiala granskningen. Kvalitetsarbetet rapporteras årligen till styrelsen genom kvalitetsrapporten.

En viktig del av uppföljning och utvärdering av kvalitetssystemet är UKÄs lärosätesgranskning. Den 4 september 2020 höll UKÄ upptaktsmöte för de lärosäten som ingår i nästa omgång av lärosätesgranskningar, däribland Umeå universitet. I granskningen ingår att Umeå universitet ska skriva en självvärdering vilken ska vara UKÄ tillhanda senast den 27 november. Arbetet med självvärderingen har inletts och koordineras av Planeringsenheten. Ett utkast har under våren bearbetats tillsammans med fakulteter och särskilt berörda stödfunktioner. Under hösten intensifieras arbetet enligt framtagen tidplan. Genomläsning av självvärderingen av externa parter kommer att göras innan inlämning.

UKÄ:s modell för utbildning omfattar fyra typer av granskningar: examenstillståndsprövningar, granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, utbildningsutvärderingar samt tematiska utvärderingar. En samlad bild av utfallen från samtliga granskningar genomförda av UKÄ visas i figur 1. Uppsala och Linköpings universitet har hittills haft bästa utfallet med negativt utfall i 19 procent (3 av 16) av bedömningarna. Utfallsmässigt ligger Umeå universitet i ett mellanskikt av lärosäten med 29 procent (7 av 24) negativt utfall i bedömningarna. För Umeå universitets del står olika lärarutbildningar för tre av sju negativa utfall, forskarutbildningen för tre negativa och den tematiska utvärderingen för ett negativt utfall.

Skillnaden i utfall mellan lärosäten beror sannolikt på organisationen av och de resurser som läggs på kvalitetsarbete i allmänhet och författande av självvärderingar i synnerhet. Antalet bedömningar påverkar givetvis också resultatet. Sammantaget är det bara Lunds universitet och Göteborgs universitet som har fler utlåtanden än Umeå universitet.

Figur 1. Utfall från samtliga utlåtanden från UKÄ under perioden 2017-06-27 – 2020-09-01 sorterade efter andel negativa utfall. Negativa utfall benämnes Anmärk i figuren och omfattar omdömena ifrågasatt kvalitet samt process i behov av utveckling. Positiva utfall benämnes Pos.